

Б. М. Головкін,

докт. юрид. наук, проф., завідувач кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

О. В. Лисодєд,

канд. юрид. наук, доц., доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРО НАУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ КРИМІНОЛОГІЇ ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА

Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого як структурний підрозділ існує понад 50 років. Кафедру було створено у 1966 р. (на той час як кафедру кримінології та виправно-трудового права Харківського юридичного інституту) і вона стала одною із перших кафедр із питань дослідження проблем боротьби зі злочинністю в Україні на фоні відродження кримінологічної науки у СРСР. До складу новоствореної кафедри виявили бажання увійти викладачі кафедр кримінального права, кримінального процесу і криміналістики інституту, а саме: кандидати юридичних наук, доценти – Л. М. Сугачов, Л. Є. Орел, З. М. Оніщук, А. П. Копейченко і асистент Ю. П. Зубарєв. Крім того, до складу кафедри була включена навчально-допоміжна лабораторія з вивчення причин і розробки заходів попередження злочинності, якою керував А. В. Сенчин.

У 1966 р. кафедру очолив доцент Л. М. Сугачов, у 1972–1989 рр. та 1994–1996 рр. колективом керував професор І. М. Даньшин, у 1989–1993 рр. завідувачем кафедри був професор В. М. Трубников, у 1996–2015 рр. – професор В. В. Голіна. З 2015 р. керівництво кафедрою здійснює професор Б. М. Головкін.

На кафедрі в різні часи працювали: д. ю. н., проф. А. Ф. Зелінський, д. ю. н., проф. О. Г. Кальман, к. ю. н., доц. Д. В. Задихайло, к. ю. н., доц. В. М. Харченко, к. ю. н., доц. Л. П. Оніка, к. ек. н, доц. І. О. Христич, к. ю. н., доц. М. П. Черненко, к. ю. н., ас. О. М. Подільчак, к. ю. н., ас. А. С. Лукаш, а також д. ю. н., ст. н. с. І. С. Яковець та к. ю. н., ст. н. с. М. Г. Колодяжний за сумісництвом.

Наразі на кафедрі на постійній основі працюють доктори юридичних наук, професори В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, Б. М. Головкін, О. Ю. Шостко, кандидати юридичних наук, доценти О. В. Лисодєд, В. В. Пивоваров, М. Ю. Валуйська, С. Ю. Лукашевич, В. Ф. Оболенцев, О. М. Юрченко, М. В. Романов, О. В. Ткачова, К. А. Автухов, кандидати юридичних наук, асистенти О. В. Таволжанський, Н. В. Сметаніна, О. В. Новіков, К. Д. Кулик, М. Ю. Кутєпов, за сумісництвом – кандидати юридичних наук О. В. Гальцова, М. О. Маршуба, О. О. Шуміло.

Окрім викладацької роботи, кафедрою постійно здійснювалися наукові дослідження з актуальних проблем кримінології та виправно-трудового права (у подальшому – кримінально-виконавчого права). Так, у 70-80-х рр. ХХ ст. члени кафедри активно займалися загальнотеоретичними проблемами розвитку кримінологічної науки та науки виправно-трудового права, боротьби і запобігання злочинності, напрацюваннями понятійного апарату науки кримінально-виконавчого права, становленням і розвитком харківської школи кримінології та кримінально-виконавчого права в цілому.

У 90-х рр. ХХ ст. на кафедрі значна увага приділялась розвитку окремих кримінологічних теорій, інститутів кримінально-виконавчого права, проведенню прикладних наукових досліджень окремих форм злочинності, видів (груп) злочинів для віднайдення дієвих заходів запобігання їм. Професором І. М. Даньшиним були розроблені концептуальні засади розвитку кримінологічної науки, професором А. Ф. Зелінським – теорія злочинної діяльності, професором В. В. Голіною – концепція спеціально-кримінологічного

запобігання злочинності, професором В. М. Трубниковим – концепція соціальної адаптації звільнених від покарання, професором А. Х. Степанюком – концепція кримінально-виконавчої діяльності органів і установ виконання покарань. Були проведені кримінологічні дослідження організованої, професійної, рецидивної, податкової, кредитно-фінансової злочинності, злочинності у місцях позбавлення волі, латентної злочинності, тяжких насильницьких злочинів проти життя і здоров'я особи, злочинів проти власності, міжнародного досвіду запобігання злочинності неповнолітніх, соціальної адаптації неповнолітніх, звільнених з виховно-трудоваих колоній тощо.

У 2000-х рр. науковці кафедри зосередилися на дослідженні злочинності у сфері економіки, службової злочинності, тяжкої корисливо-насильницької злочинності, жіночої злочинності, злочинності неповнолітніх, досвіду протидії організованим злочинності в європейських країнах, запобіганні корупції, окремих видів злочинів (злочинів проти волі, честі та гідності особи, злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, контрабанди культурних цінностей та ін.), насильства у сім'ї, проблемах виконання окремих видів кримінальних покарань (штраф, конфіскація, громадські роботи, виправні роботи, позбавлення волі на певний строк, довічне позбавлення волі), втіленні міжнародних стандартів у практику діяльності органів і установ виконання покарань, виправленні і ресоціалізації засуджених, удосконаленні правового статусу засуджених тощо.

У 2010–2015 рр. кафедрою досліджувались теоретичні проблеми розуміння злочинності у сучасній кримінології, використання системного методу в кримінології, теоретичних засад застосування синергетичної парадигми у кримінології, запобігання корпоративної злочинності, злочинності у сфері інтелектуальної власності, злочинності у паливно-енергетичній сфері, корисливої злочинності на залізничному транспорті, окремих видів злочинів у Збройних Силах України, автотранспортних злочинів, а також питання дер-

жавного і регіонального програмування та планування запобігання злочинності, запобіжного впливу кримінального законодавства на засуджених, віктимології латентної злочинності, правового статусу засуджених, виконання кримінальних покарань у виді арешту та обмеження волі, правового регулювання реалізації соціально-виховного напрямку діяльності адміністрації установ виконання покарань, ефективності діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України тощо.

Результати цих досліджень у різні роки були відображені у кандидатських і докторських дисертаціях, монографіях, науково-практичних і навчальних посібниках, аналітичних довідках, інформаційних листах, законопроектній роботі, виступах на конференціях та інших наукових заходах.

Так, за час існування на кафедрі було захищено 7 докторських дисертацій (І. М. Даньшин (1975), В. М. Трубников (1991), В. В. Голіна (1994), А. Х. Степанюк (2002), О. Г. Кальман (2004), Б. М. Головкін (2011), О. Ю. Шостко (2011) та 41 кандидатська дисертація: (Н. С. Чефранова (1975), О. Г. Кальман (1986), Л. П. Оніка (1986), Д. В. Задихайло (1990), Ю. М. Канібер (1991), В. М. Харченко (1992), О. Ю. Шостко (1997), О. В. Лисодед (1999), В. Ф. Оболенцев (2001), С. Ю. Лукашевич (2001), М. Ю. Валуйська (2002), В. С. Батиргарєєва (2002), А. О. Яровий (2002), Б. М. Головкін (2003), М. В. Романов (2003), В. В. Пивоваров (2004), О. Ю. Юрченко (2004), М. П. Черненко (2004), О. М. Подільчак (2005), І. О. Доброрез (2005), О. В. Ткачова (2006), І. С. Яковець (2006), Ш. Ч.-о. Монгуш (2007), А. С. Лукаш (2007), С. С. Мірошніченко (2007), Є. П. Гайворонский (2009), О. С. Рябчук (2012), К. А. Автухов (2012), М. А. Білоконь (2013), Т. В. Кам'янець (2013), К. О. Полтава (2014), Н. В. Сметаніна (2014), М. О. Маршуба (2014), О. В. Таволжанський (2014), О. В. Новіков (2015), О. М. Олійник (2015), А. В. Бугаєць (2015), А. В. Іванов (2015), О. О. Шуміло (2017), М. І. Лисенко (2017), К. Д. Кулик (2017).

Науковими керівниками більш ніж 30 дисертацій виступали професори кафедри. Зокрема, проф. І. М. Даньшин підготував 12 кандидатів юридичних наук, проф. В. В. Голіна – 17, проф. А. Х. Степанюк – 13, проф. А. Ф. Зелінський – 2, проф. Б. М. Головкін – 2, проф. О. Ю. Шостко – 1. За наукової консультації проф. В. В. Голіни підготували та захистили докторські дисертації В. С. Батиргарєєва (2010), Б. М. Головкін (2011), Т. В. Корнякова (2011). Науковим консультантом по захисту докторських дисертацій В. М. Трубникова (1991), В. В. Голіни (1994), В. І. Шакуна (1996), О. А. Мартиненка (2007), О. Г. Кальмана (2004) був проф. І. М. Даньшин, консультантом роботи І. С. Яковець виступив проф. А. Х. Степанюк.

Результати досліджень кафедри опубліковані у низці авторських монографій: «Ответственность за хулиганство по советскому уголовному праву» (1971, І. М. Даньшин); «Уголовно-правовая охрана общественного порядка» (1973, І. М. Даньшин); «Погашение и снятие судимости по советскому уголовному праву» (1979, В. В. Голіна); «Рецидив преступлений (структура, связи, прогнозирование)» (1980, А. Ф. Зелінський); «Осознаваемое и неосознаваемое в преступном поведении» (1986, А. Ф. Зелінський); «Социальная адаптация освобожденных от отбывания наказания» (1990, В. М. Трубников); «Специально-криминологическое предупреждение преступлений» (1992, В. В. Голіна); «Введение в криминологическую науку» (1998, І. М. Даньшин); «Сущность исполнения наказания» (1999, А. Х. Степанюк); «Усталені форми злочинності (криминологічний нарис)» (2002, І. М. Даньшин); «Стан і головні напрямки попередження економічної злочинності в Україні (теоретичні та прикладні проблеми)» (2003, О. Г. Кальман); «Дисциплінарна відповідальність засуджених до позбавлення волі» (2004, М. В. Романов); «Криминологічні та кримінально-правові проблеми боротьби з бандитизмом» (2004, В. В. Голіна); «Криминологічні проблеми умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень, що вчиняються у сімейно-побутовій сфері» (2004, Б. М. Головкін); «Латентна злочинність: про-

блеми теорії та практики попередження» (2005, 2012, В. Ф. Оболенцев); «Общетеоретические проблемы криминологии» (2005, І. М. Даньшин); «Виконання майнових покарань» (2006, М. П. Черненко); «Судимість» (2006, В. В. Голіна); «Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі» (2006, С. Ю. Лукашевич); «Правоотношения как объекты правовой охраны: содержание и количественные характеристики» (2007, в 4-х кн., В. Ф. Оболенцев); «Згвалтування: криминологічна характеристика, детермінація та попередження» (2008, А. С. Лукаш); «Протидія організованій злочинності в європейських країнах» (2009, О. Ю. Шостко); «Виконання покарань у виді виправних і громадських робіт» (2010, О. В. Ткачова); «Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання» (2011, Б. М. Головкін); «Виконання покарання у виді арешту: сучасні проблеми організації та правового регулювання» (2013, К. А. Автухов); «Криминологическая характеристика личности несовершеннолетнего корыстно-насильственного преступника в Украине» (2014, В. В. Голіна, М. О. Маршуба); «Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі» (2015, О. В. Таволжанський); «Базові засади системного аналізу запобігання злочинності» (2016, В. Ф. Оболенцев); «Базові засади системного аналізу злочинності та віктимізації в Україні» (2016, В. Ф. Оболенцев); «Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській криминології» (2016, Н. В. Сметаніна), «Вибрані праці» (2017, А. Х. Степанюк), «Криминологічна характеристика та запобігання злочинності у сфері інтелектуальної власності» (2018, О. В. Новіков).

Члени кафедри брали активну участь й у підготовці низки колективних (у тому числі міжгалузевих та міждисциплінарних) монографій: «Предупреждение хищений государственного и общественного имущества» (1988, В. В. Голіна, І. М. Даньшин, А. Ф. Зелінський, Л. П. Оніка, З. М. Оніщук, В. М. Трубников, І. О. Христич); «Криминологическая характеристика преступлений на предприятиях и в организациях агропромышленного комплекса

и разработка мер по их предупреждению» (1991, В. В. Голіна, І. М. Даньшин, А. Ф. Зелінський, Л. П. Оніка, З. М. Оніщук, І. О. Христич); «Сучасні проблеми насильницької злочинності проти особи і її попередження» (2000, В. В. Голіна, С. Ю. Лукашевич, О. Ю. Юрченко); «Боротьба зі злочинністю у сфері підприємницької діяльності (кримінально-правові, кримінологічні, кримінально-процесуальні та криміналістичні проблеми)» (2001, О. Г. Кальман); «Злочини проти особистої волі людини та їх попередження» (2002, В. В. Голіна); «Правові проблеми боротьби зі злочинністю» (2002, кн. 2, О. Г. Кальман); «Кримінологічні проблеми прогнозування економічної злочинності, планування і координації боротьби з нею» (2003, О. Г. Кальман, І. О. Христич); «Злочинність у сфері економіки: проблеми прогнозування, планування та координації заходів протидії» (2005, О. Г. Кальман, О. В. Лисодед, С. Ю. Лукашевич, І. О. Христич); «Взаємодія органів досудового слідства та дізнання при розслідуванні кримінальних справ» (2006, В. В. Пивоваров); «Кримінологічні проблеми попередження злочинності неповнолітніх у великому місті: досвід конкретно-соціологічного дослідження» (2006, В. В. Голіна, Б. М. Головкін, О. Ю. Юрченко); «Службова злочинність: теоретичні та практичні питання запобігання і протидії» (2006, О. Г. Кальман, І. О. Христич); «Втілення міжнародних стандартів у практику діяльності кримінально-виконавчої системи України» (2007, А. Х. Степанюк); «Кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання тяжкої насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи» (2007, В. В. Голіна, С. Ю. Лукашевич); «Кримінологічна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються неповнолітніми» (2007, В. В. Голіна, С. Ю. Лукашевич); «Запобігання та протидія злочинності правоохоронними органами України» (2008, О. Г. Кальман, О. В. Лисодед, С. Ю. Лукашевич, І. О. Христич); «Потерпілий від злочину (міждисциплінарне правове дослідження)» (2008, В. В. Голіна); «Проблеми забезпечення прав засуджених у кримінально-виконавчій системі України» (2009,

М. В. Романов); «Ефективність діяльності органів кримінального переслідування по запобіганню злочинам» (2010, С. Ю. Лукашевич); «Проблеми забезпечення ефективності діяльності органів кримінального переслідування в Україні» (2010, О. Ю. Шостко); «Засоби виправлення і ресоціалізації засуджених до позбавлення волі» (2011, О. В. Лисодєд, А. Х. Степанюк, І. С. Яковець); «Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю в Україні» (2011, В. В. Голіна, Б. М. Головкін, А. Х. Степанюк); «Державне програмування і регіональне планування заходів запобіганню злочинності в Україні» (2012, В. В. Голіна, М. Г. Колодяжний, С. Ю. Лукашевич); «Злочинність у паливно-енергетичній сфері України: кримінологічна характеристика та запобігання» (2012, Б. М. Головкін, І. О. Христич); «Проблеми адаптації законодавства України у сфері протидії злочинності до законодавства Європейського Союзу» (2012, О. Ю. Шостко); «Теоретичні та прикладні проблеми соціальної адаптації осіб, звільнених з місць обмеження або позбавлення волі» (2013, К. А. Автухов, О. В. Лисодєд, А. Х. Степанюк, І. С. Яковець); «Правове регулювання застосування заходів заохочення та стягнення у процесі виконання кримінальних покарань, пов'язаних з ізоляцією засуджених» (2014, К. А. Автухов, І. С. Яковець); «Дотримання прав людини у пенітенціарній системі України» (2015, К. А. Автухов, М. В. Романов, І. С. Яковець); «Права та законні інтереси засуджених до позбавлення волі в умовах реформування Державної кримінально-виконавчої служби України» (2015, К. А. Автухов, О. В. Лисодєд, А. Х. Степанюк, І. С. Яковець); «Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи» (2015, В. В. Голіна); «Сучасна кримінально-виконавча політика України» (2016, К. А. Автухов), «Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані» (2016, К. А. Автухов, О. В. Таволжанський), «Громадськість у запобіганні і протидії злочинності : вітчизняний та міжнародний досвід» (2017, В. В. Голіна, С. Ю. Лукашевич) та ін.

Члени кафедри також взяли участь і у написанні таких фундаментальних праць, як «Правова система України: історія, стан та перспективи» (2008, т. 5, В. В. Голіна, І. М. Даньшин, О. Г. Кальман, М. В. Романов, А. Х. Степанюк, М. П. Черненко) та «Правова доктрина України» (2013, т. 5, К. А. Автухов, В. В. Голіна, О. В. Лисодєд, А. Х. Степанюк, О. Ю. Шостко, І. С. Яковець).

За результатами наукових досліджень видано низку науко-практичних та навчальних посібників, коментарів, словників, довідників як одноосібно, так і у складі авторських колективів, як-от: «Характеристика, общее понятие и система преступлений против общественного порядка» (1973, І. М. Даньшин); «Ответственность за преступления, предусмотренные ст.ст. 214 и 214¹ Уголовного кодекса Украинской ССР» (1974, І. М. Даньшин); «Работа органов внутренних дел, суда и прокуратуры по предупреждению преступности» (1981, В. В. Голіна); «Преступность: понятие и общая характеристика, причины и условия» (1988, І. М. Даньшин); «Криминологическая профилактика, предотвращение и пресечение преступлений» (1989, В. В. Голіна); «Криминальная мотивация хищений и иной корыстной преступной деятельности» (1990, А. Ф. Зелінський); «Попередження злочинності правоохоронними органами» (1991, В. В. Голіна); «Порядок і умови виконання покарань, не пов'язаних із заходами виправно-трудового впливу» (1991, А. Х. Степанюк); «Социальная адаптация освобожденных от отбывания наказания» (1991, В. М. Трубников); «Методика криминологических исследований» (1992, А. Ф. Зелінський); «Узагальнюючі показники і їх застосування у правовій статистиці» (1992, З. М. Оніщук, О. І. Христич); «Криминология (понятие, предмет, задачи и система криминологической науки)» (1994, І. М. Даньшин); «Режим відбування позбавлення волі в установах виконання покарань» (1994, А. Х. Степанюк, В. М. Трубников); «Попередження тяжких насильницьких злочинів проти життя й здоров'я особи» (1997, В. В. Голіна); «Злочинності – організовану протидію» (1998, В. В. Голіна); «Научно-практический комментарий к Закону Украины «Об административ-

ном надзоре за лицами, освобожденными из мест лишения свободы» (1998, В. М. Трубников); «Словарь криминологических и статистических терминов» (2001, О. Г. Кальман, І. О. Христич); «Бібліографічний довідник з криминології (1992–2002)» (2003, О. В. Лисодєд); «Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» (науково-практичний коментар)» (2003, 2005, В. В. Голіна); «Як не стати жертвами злочинних проявів насильницького і корисливого характеру: пам'ятка для громадян» (2004, В. В. Голіна); «Злочинність неповнолітніх та заходи її попередження в Україні за сучасних умов» (2005, В. Ф. Оболенцев); «Понятийный аппарат современной криминологии (терминологический словарь)» (2005, О. Г. Кальман, І. О. Христич); «Запобігання злочинності в Україні» (2007, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська); «Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України» (2008, О. В. Лисодєд, Л. П. Оніка, А. Х. Степанюк); «Ефективність діяльності державної кримінально-виконавчої служби України» (2009, А. Х. Степанюк); «Термінологічний довідник із застосування кримінально-виконавчого законодавства» (2010, О. В. Лисодєд, М. П. Черненко); «Організація роботи персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України з підготовки засуджених до звільнення» (2011, А. Х. Степанюк); «Запобігання злочинності (теорія і практика)» (2011, В. В. Голіна); «Документи первинного обліку» (2012, О. В. Ткачова, І. О. Христич); «Звільнення від відбування покарань» (2012, М. В. Романов); «Особливості діяльності окремих підрозділів кримінально-виконавчої системи» (2012, К. А. Автухов, О. В. Ткачова, І. С. Яковець); «Кримінально-виконавчий кодекс України: науково-практичний коментар» (2012, А. Х. Степанюк, І. С. Яковець); «Конгрессы ООН по предупреждению преступности и уголовному правосудию» (2013, В. В. Голіна, М. Г. Колодяжний); «Механізм оптимального виконання покарання у виді позбавлення волі» (2013, К. А. Автухов, І. С. Яковець); «Організаційно-правові засади діяльності Державної пенітенціарної служби України в установах виконання покарань» (2013, К. А. Автухов, І. С. Яковець); «Реінтегра-

ційний напрям діяльності персоналу установ виконання покарань» (2013, К. А. Автухов, І. С. Яковець); «Теорії причин злочинності неповнолітніх у сучасній американській кримінології» (2013, О. Ю. Шостко); «Загальні засади діяльності спостережних комісій» (2014, К. А. Автухов, І. С. Яковець); «Результати дослідження стану реалізації засудженими з числа вразливих груп наданих прав і свобод» (2015, К. А. Автухов, І. С. Яковець), «Реформування органів кримінальної юстиції України відповідно до європейських стандартів: концептуальний аналіз» (2015, О. О. Шуміло); «Короткочасні виїзди засуджених до позбавлення волі за межі колоній» (2016, К. А. Автухов, А. Х. Степанюк), «Віктимологія» (2017, В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін.); «Правові основи запобігання та боротьби із корупцією» (2018, Б. М. Головкін, К. А. Автухов, М. В. Валуйська, С. Ю. Лукашевич та ін.).

Низку монографій підготували і здобувачі кафедри: «Кримінологічна характеристика та попередження розбоїв, поєднаних з проникненням у житло» (2003, В. С. Батиргарєєва); «Кримінологічна характеристика та попередження незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту (за матеріалами Республіки Крим)» (2006, І. О. Доброрез); «Первинна класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл в установи виконання покарань» (2006, І. С. Яковець); «Діяльність прокуратури з попередження організованої злочинності» (2008, С. С. Мірошниченко); «Кримінологічна характеристика та запобігання автотранспортним злочинам, що пов'язані із загибеллю людей або тяжким тілесним ушкодженням, в Україні» (2014, К. О. Полтава).

Сьогодні наукові дослідження членів кафедри проводяться у рамках цільової комплексної програми «Теоретичні і прикладні проблеми запобігання злочинності та реформування Державної кримінально-виконавчої служби в Україні» (2016–2020 рр., № 0111и000958). Здійснюється проведення науко-

вих досліджень за темами: «Правова культура і правова свідомість як основа запобігання корупції в Україні», «Теоретичні і практичні проблеми протидії корупційній злочинності в Україні», «Системний аналіз запобігання злочинності в Україні», «Синергетична теорія запобігання злочинності», «Ціна злочинності», «Корпоративна злочинність: визначення, детермінація, запобігання», «Загальні засади теорії криміналізації особистості в кримінології», «Кримінологічна концепція суспільної небезпеки особистості злочинця», «Детермінація віктимної поведінки при вчиненні злочинів з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості», «Кримінологічні проблеми запобігання злочинів у сфері телекомунікацій та інформаційних технологій», «Кримінологічна характеристика та запобігання обігу контрафактної продукції в Україні», «Кримінологічна характеристика та запобігання розбещенню неповнолітніх в Україні», «Джерела кримінально-виконавчого права», «Місце правового статусу засудженого в структурі режиму покарання у виді позбавлення волі», «Особливості відбування покарання вразливими категоріями засуджених» та ін.

Над дисертаційними дослідженнями також працюють аспіранти А. В. Білецький, В. В. Бойко, В. В. Бочарова, О. М. Бурда, Р. П. Іжевський, Ю. С. Лимаренко, Д. О. Олійник, Л. К. Серая, здобувачі С. В. Єрмолаєва-Задорожня, О. В. Заїчко, К. С. Ізосімова, І. В. Карташов, О. В. Краснокутський, В. В. Мокляк, К. О. Павлишин, К. В. Шейко. Молоді науковці вивчають питання участі громадськості у запобіганні корупційній злочинності; запобігання терористичній діяльності; створення злочинних організацій; протидії злочинам корупційної спрямованості, що вчиняються при перетині державного кордону; перешкоджання службовій діяльності працівників правоохоронних органів; насильницьких злочинів у великих містах; умисних вбивств, що вчиняються способом, небезпечним для життя багатьох осіб; злочинів, пов'язаних із вандалізмом; латентного хуліганства; крадіжок у мережі роздрібної торгівлі; крадіжок, що вчиняються неповнолітніми; незаконного обігу алкогольних на-

поїв, незаконного використання бюджетних коштів при будівництві автомобільних доріг; міжнародно-правових механізмів забезпечення прав засуджених до позбавлення волі; правової регламентації виконання покарання у виді позбавлення волі у колоніях мінімального рівня безпеки тощо.

На кафедрі активно розвивається і студентська наука, працюють студентські наукові гуртки з кримінології та кримінально-виконавчого права. Кафедра першою в університеті ще на початку XXI століття започаткувала проведення профільних і тематичних студентських наукових конференцій. Перша така студентська конференція в університеті «Кримінологічні проблеми перехідного суспільства» відбулася у 2002 р., у 2016 р. відбулася вже п'ятнадцята подібна конференція «Злочинність як суспільна проблема та шляхи її вирішення в Україні», а у 2017 р. вже проведено чергову міжнародну наукову конференцію для молодих науковців «Злочинність у глобалізованому світі».

Кафедра постійно співпрацює із законодавчими, виконавчими та судовими органами влади. Члени кафедри долучаються до розробки законопроектів, здійснюють аналіз, надають пропозиції, зауваження на проекти законів, проекти нормативно-правових актів органів виконавчої влади та управління, проекти постанов пленумів вищих судових органів, локальних актів місцевих органів влади та місцевого самоврядування. Зокрема, кафедрою свого часу надавались пропозиції та рекомендації на проекти законів України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про боротьбу з корупцією», «Про профілактику злочинності», «Про боротьбу з тероризмом», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про кримінологічну експертизу нормативно-правових актів», «Про засади запобігання та протидії корупції», «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», «Про запобігання корупції», «Про пробацію», «Про пенітенціарну систему», Концепції реформування правоохоронних органів України, Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011–2015 роки, Концепції реалізації державної політики у сфері правопорушень на період до 2015 року, Стратегії дер-

жавної політики щодо наркотиків на період до 2020 року, Регіональної програми запобігання і протидії корупції в Харківській області на 2013–2015 роки, а також на низку законопроектів щодо внесення змін і доповнень до Кримінально-виконавчого кодексу України (щодо гуманізації порядку і умов виконання покарання у виді арешту, щодо покращення умов відбування покарання засуджених, щодо регулювання діяльності капеланів в органах та установах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України, щодо удосконалення порядку застосування до засуджених заходів заохочення і стягнення, щодо удосконалення гарантій права засуджених на відбування покарання за місцем проживання до засудження або місця постійного проживання родичів, щодо удосконалення доступу до правосуддя осіб, які утримуються в установах попереднього ув'язнення та виконання покарань, щодо адаптації правового статусу засудженого до європейських стандартів та ін.) тощо.

Зазначимо, що колектив кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого налаштований і надалі займати активну громадську позицію у процесах державотворення нашої країни, проводити й приймати участь у проведенні загальнодержавних і регіональних кримінологічних досліджень з метою вироблення і надання дієвих пропозицій органам державної влади і управління різної ланки та органам місцевого самоврядування у сфері боротьби зі злочинністю, налагодження миру і спокою у суспільстві. Запрошуємо усіх, у першу чергу, кафедри інших закладів вищої освіти України та відповідних факультетів таких закладів юридичного профілю, а також представників недержавних правозахисних та інших неурядових, у тому числі й міжнародних організацій, кому небайдужа доля нашої країни, до активної співпраці.

Із більш детальною інформацією про діяльність кафедри можна ознайомитися на сайті кафедри: <http://criminology.nlu.edu.ua/>.